

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 K., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedés.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A drágaság gyógyszere.

Nem a drága gyógyszerrel lesz itt szó, mert hiszen már az ősi közmondásban meg van mondva, hogy „drága mint a patika.” Ez nem ujság, erről nincs mit értekezni. Érdekesebb és aktuálisabb téma manapság a drágaság ellenszereiről, vagyis annak gyógyszeréről beszélni, mert erre mindenki figyelmes lesz és szívesen követi a javasolt gyógymódot, ha azt célravezetőnek találja. Lássuk tehát először is a panaszt, a beteg sopánkodását.

Mert beteg a társadalom. Aki figyelemmel kíséri a mai társadalmi életet, azt tapasztalja, hogy az emberek szeretnek jól élni, szépen rubázkodni, sőt mindazon élvezetekből bő részt kívánnak, amelyeket a modern ember elengedhetetlennek tart azért, hogy szórakozzék, hogy szerepeljen, hogy mutassa magát a világban nehogy megszólásnak tegye ki magát és háza tájékát. Ugyszólván bizonyos versengés, egymás tulszárnyalása, s a látszatnak élés a mai társadalom fő betegsége. A betegség következménye pedig a zugolódás, a panasz, az elégedetlenség.

Hovatovább közeledünk a „fenn az ernyő nincsen kas” állapotához, amit Szigligeti már régen megírta. Ma is minden ember többnek akar látszani mint a mennyi, anyagilag és szellemileg egyaránt, e miatt aztán a lejtőre lép férfi és nő, gyakran és helyrehozhatatlanul.

A mai modern embernek be kellene látnia elsősorban azt, hogy sok mindenben eltérünk a régi jó idők szokásaitól, elhagytuk a realis számítás, a pontos beosztást, az anyagi körülmények szerint való költsékezést is. Vajjon hányan vagyunk manapság, akik számot vetünk és mérleget készítünk a jó kereskedő példáján indulva. Bizony együnk sem számítgatja, hogy mennyi az évi bevétel, ebből mennyit költhetünk lakásra, ruhára, élelemre, fűtésre, gyerekek tanítására és mennyi marad szórakozásra. Inkább panaszkodunk, ez kényelmesebb. Szidjuk a hallatlanul drága világot, amennyiben lehetetlen megélni, de arra nem gondolunk, hogy igényeinket leszállítva, kényelmünket megzavarva, elkerülhető kiadásainkat redu-

kálva, helyre üthetnénk a fokozódó drágaság által meg lóditott egyensúlyt.

Hogy drágaság van, az igaz. Hogy e drágaság nagyrésztben mesterkelt dolgok kifolyása, az is igaz, de az a legigazabb, hogy költsékezéseiben kevés család alkalmazkodik bevételeihez, vagyis mindenki tovább nyújtózkodik mint a meddig a takaró ér.

Értsük meg jól. Távol áll tőlünk a nagyképüsködés, vagy az erkölcsbíraskodás. Nem akarunk mi itt felül-emelkedni a nagy többségen, s magunknak különös erényeket vindikálni. Hiszen akárhányszor megtörténik, hogy lehetetlenség redukálni a kiadásokat, bármiféle pénzügyi egyensúlyt veszélyeztetnek is. Csak azt akarjuk mondani, hogy akit semmiféle tekiutet nem köt, csupán a pénzügyi egyensúly fenntartása, az ki tud jönni jövedelméből ma is, a nagy drágaságban is, természetesen folytonos lemondások utvesztőjében bandukolva, mint Földes Imre egyik nagyszerű drámájában a „Töpörtüfresszer.”

Az a legnagyobb baj, hogy megszűnt a régi törvény, amely szigorú büntetés terhe alatt rendelkezett a különböző rangú és vagyonu egyének háztartása, ruházatkódása, életfolyása felett. Ma már senki se számítja, hogy a 800 koronával magasabb fizetést élvező hivatalnokot követbeti-e a kisebb fizetésből élő. Senki se számítja, hogy élhet-e X úgy, mint barátja? Öltözhet-e X-né olyan drágán mint barátnője? Ma aki nem tart lépést a többivel, annak vége, az letárgyalt, letört alak, az nem numerál többé!

Pedig bizony nagyon is igaz az, hogy ha minden ember tudna alkalmazkodni jövedelméhez, redukálná a nélkülözhető kiadások összegét, akkor kevesebb lenne a panasz, könnyebben át-eveznénk a drágaság Scillái és Gharib-diszei között, mert hiszen régi igazság, hogy a boldogság a vágyak mérséklésében rejlik.

Amint a legtöbb ember azért elégedetlen, mert azt szeretné, hogy a világ ő hozzá alkalmazkodjék, épen úgy a boldogtalanságot is az emberben rejlő vágyak, kívánságok okozzák. Nem szabad tehát magunkat a fékevesztett vágyak hullámai által elragadtatni, hanem

a körülményekhez alkalmazkodva, igyekezni az okosság és bölcs lemondás révén. Ahol ezt megértik, ahol tudnak okosan élni és bölcsen lemondani, ott elmaradnak a katasztrófák, a nyugalom és a megelégedés galambja rakja fészket és így ez a rövid élet sokkal szebb lesz és szenvedései elviselhetőbbek.

Szomorú jelensége korunknak, hogy tömegesen vannak, akik képzettségük, társadalmi állásukhoz mérten nagyon silányul vannak dotálva. Távol áll tőlünk tehát a jogos feljajdulás kárhóztatása. De az is egészen bizonyos, hogy ha a vágyakat mérsékelnék az emberek, ha a versengés a tullicitálás megszűnének, ha a pontos beosztás lenne a mérvadó, — úgy bizonyára kevesebb könny hullana a szemekből, kevesebb barázdát szántana az élet ekéje a homlokon, több lenne a derült arc, általánosabb az emberi boldogság.

Halmy Gyula.

Értesítés.

T. vevőinket értesítjük, hogy a fogarasi ménesbirtok tejházából és a sárkányi gazd. kerületből eladásra kerülő tejterményiséget, valamint az előállított tejtermékeket 1911. évi január 1-étől kezdve a következő feltételek mellett fogjuk árusítani:

Azoknak a t. állandó vevőinknek, akik mindennap egy bizonyos meghatározott mennyiségű tehen- vagy bivalytejet kívánnak az uradalomtól vásárolni, a tej kiszolgáltatása az eddigi módozat mellett fog az idemellékelt, illetőleg a fogarasi gazd. kerület hivatalos helyiségében kapható megrendelő lapok kitöltése ellenében megtörténni.

Az egy-egy hónapon át kiszolgáltattott tejterményiségnek ára mindenkor a következő hónap 4-éig a pénz beszedésével megbizott uradalmi alkalmazott kezéhez lesz kifizetendő. Alkalmazottunk a fizetések teljesítését mindenkor nyugtával fogja igazolni, kérjük tehát, hogy fizetések alkalmával tőle a nyugta átadását mindig megkívánni és azt megőrizni sziveskednék. Kérnünk kell továbbá a t. vásárló közönséget arra is, hogy a fizetések teljesítésére fent megállapított határidőt pontosan betartani sziveskednék, mert ennek elmulasztása az elszámolásunkbau zavarokat okoz, kezelésünket pedig költségesebbé teszi.

Az uradalom fenntartja magának a jogot, hogy amennyiben a megrendelt tejterményiséget bármily okból nem volna képes kiszolgáltatni, a megrendelt mennyiséget a készlethez képest leszállíthassa, azok részére a megrendelő részére akik a fizetések teljesítésére megszabott határidőt pontosan nem

magyarság ügyének szolgálatára egyesültünk mi is, s azt hiszem e célt szolgálni nem csak a székely származásúaknak, de minden hazafiasan gondolkozó polgártársunknak kötelessége, s mi mindig örömmel vettük fel társaságunk tagjai közé mindazokat akik e cél szolgálatára felvételüket kérték.

Olyan hangot is hallottam, hogy mi azért alakultunk, hogy a kis iparost elnyomjuk, s azért nem veszünk ilyeneket tagjaink közé. Hogy ezen nézet nyilvánítója mennyire félre ismer minket, azt bizonyítja azon tény, hogy társaságunk ez évi segélyezésekkor kiosztott ruha darabokat mindig helybeli kis iparosoknál szerzi be. Hogy tagjaink között alig van iparos ennek oka az, hogy a felvételét több nem kérte, s valószínűleg a 4 kor. évi tagsági díj miatt.

Társaságunkat korcsmázó társaságnak is szokták nevezni olyanok akik magukra nézve megalázónak tartják, hogy ennek tagjai legyenek. Ezzel szemben tagtársaim figyelmét csak arra akarom felhívni, hogy országos, ugynevezett államügyek is többnyire a fehér asztalnál nyernek elintézését. A fehér asztal az a hely, a mely az embereket egymáshoz közelebb hozza, többnyire még azokat is kik a zöld asztalnál egymással szemben gyűlölettel voltak. A mi célunk szintén megkívánja, hogy egymással szemben barátsággal és bizalommal viseltessünk épen ezért a fehér asztal elhagyása és tanácskozásainknak a zöld asztalhoz való áttétele nem indokolt.

A kiket a fehér asztal feszélyez azok nem keresik a mi barátságunkat, azoknak távol maradása biztosítsa számunkra a békés együttműködést.

Azt hiszem társaságunk minden egyes tagjában meg van a szándék társaságunk célját önzetlenül és kitartással munkálni, nem tekintve az előítéletekre. Megvagyok győződve, hogy e munka mindnyájunknak a megelégedés édes gyümölcsét fogja teremni, s a beállott esztendő boldog éve lesz társaságunknak a mit szivemből kívánva mindnyájokat üdvözölve a mai összejövetelt ezennel megnyitom.

Ezután a tárgysorozat többi pontját tárgyalva Vadráska Vencel titkár felolvasta következő évi jelentését!

Igen tisztelt társaság!

Társaságunk életét akár a múlt akár a közelmúltból vizsgáljuk, arra a szomorú meggyőződésre jutunk, hogy bár visszaesés nem észlelhető, de fokozottabb előhaladás sem konstatalható. Ez a való igazság, amelynek kimondása bármennyire is fáj, de leplezetlenül tárja eléink a múlt utolsó két esztendő lefolyását. Mindazonáltal ha behatóan szemléljük és mérlegeljük ezen kijelentést a kép még sem annyira visszariasztó. Mert a hiba nem Társaságunk vezetőségében, tagjaiban keresendő, hanem amint mondani szokás „benne van a levegőben.” Ha csupán mi tapasztalónk és konstatalónk ezen állapotot, úgy mindenesetre a mi számlánkra irandó, de ugyanezt látjuk egyebütt más egyesületeknél is.

Tekintsük csak a velünk legszoro-

sabban érintkezésben levő testvér egyesületeket akár a vezető központot. Ezelőtt néhány évvel özönével kaptuk mindenfelől az újabb és újabb eszmék kivitele, felkarolása ügyében a kérő és támogató felhívást átiratokat, mostanság ilyen csak elvétve, nagy ritkán fordul elő. Pedig megvalósításra váró terv, szándék, miként mi nálunk ugy a többi testvér társaságoknál is ugyhiszem bőven akad.

A mi pedig az előbbre haladást megakadályozza, az okok keresésében nem kell messzire mennem. Nyugodt, folytonos és eredményes munkálkodás csak a békés egymással megférő és meg egyező társadalmi életben lehetséges. A mi munkálkodásunk első és éltető feltét le pedig ezt kívánja. De az évről-évre meg megújuló politikai harcok a választási küzdelmek gyakori felelevenedése még ott is kavardást idéz elő, hol a politikai érzület majdnem teljes harmoniában él, hát még ott hol a legkülönbözőbb érzelmek és érdekek állnak minduntalan szemben egymással. De ne takarózzunk ily általános frázisos kijelentésekkel. Vizsgáljuk közelebbről a mi szűkebb fogarasi társadalmunkat, és ezen belül az egyesületek belső életét, mert hisz ránk nézve is ez az irányadó.

Fogarason évről-évre újabb és újabb egyesületek kialakulását látjuk. Mind megannyi érdek, melyek közé csoportosul Fogaras közönsége, kisebb és nagyobb megoszlás, mely akár szellemi jótékonyági, felekezeti célt szolgál, de nagyban megbénítja az erők együttes

nehezebb zenemű előadása után rövid szünetet tartott, Jenő tövérlől-hegyére kikérdezte.

— Már egy év óta ismertük egymást — mondja Ilonka, — de még mindig nem mutatkozott be és nem is köszönt Bundeá. Ha én a lakásom előtt járkáltam, ő az utca közepén sétált anélkül, hogy legalább fejbiccenéssel üdvözölt volna, vagy legtávolabbról is kereste volna az alkalmat, hogy bemutatkozhasnék. Lehet, hogy soha személyesen meg nem ismertük volna egymást, ha a véletlen (melynek főképen a szívek történetében olyan nagy szerepe van) segítségünkre nem jön.

— És mimódon ment, sietett, futott segítségükre?

Egyszer anyámat voltam meglátogatni. Ahogy a vonat megérkezett s én leszálok, látom, hogy nincs ott a kocsim.

Pár pillanatig tanácstalanul állottam, végre is az öreg pályához fordultam, hogy kíséren haza, csak pár lépés az egész. Az öreg szívesen eljött volna, de felesége súlyos betegen feküdt s azt nem hagyhatta magára.

Már épp meg akartam indulni, midőn elibém áll Bundeá (ott sétált a vasut fele,) bemutatkozik és följánlja a kíséretét... Elfogadtam s ettől kezdve ismertük egymást...

A boldog visszaemlékezés édesded hangján beszélt aztán minden apróságot. (Jenő nemcsak élvezte a finom, választékos előadást,

hanem pompás lélektani megfigyeléseket is tett.)

A hangból, az aprólékos részletezésből, egy-egy kedvesebb mondas idézéséből nyilvánvalóan kitűnt: mennyire szerették és szeretik egymást Ilonka és Bundeá. Érzelmek mélységét eléggé jellemzi az az áldozat, hogy utóbbi bucsuzás nélkül kiment a tengerentútra — pénzt szerezni és előbbi ezt az önfeláldozást a maga nagyszerűségében fogta föl és teljesen méltányolni tudta.

És Jenő, aki — mint mondtam — épp ugy ideálista volt, akár Ilonka, szíve legmélyéből örült annak a magasztos, erős kapcsolatnak, mely a két fiatalt összefűzte. Szeretettel hallgatott minden apróságot, mely a szép jövőt magában rejtő multra vonatkozott s bármiről kezdtek társalogni, rövidesen az emlékekre, Bundeára terelte a szót.

Ilonka boldog volt. Melyik nő ne volna az, midőn eszményképéről beszélhet s az emlékezéseket, a jövő aranyos terveit szeretettel hallgatják?! De Jenő is boldog volt. Az a mélyes, talán rajongó szeretet, mellyel Ilonka választottjáról beszélt — be sugározta az ő kedélyét is.

Igy ment ez egy ideig. Aztán egyszer csak sajtószerű érzelmek kezdtek bimbózni szívében...

Néha minden ok nélkül szomorúság nehezedett a lelke fölé, máskor meg hirte-

len ugy érezte, mintha az ég rózsás hópelyheket hullatna alá s a föld aranyos páraoszlopokat lövelne a ragyogó magasság felé...

Az a nagy szeretet, mellyel bájos ismerőse választottjáról beszélt érdeklődését, aztán tiszteletet és végül szeretetet fakasztott az ő lelkében is. Szeretettel, mely eleinte vizsgálta, aztán bámulta és végül csodálta a kékszemű baba szép testben lakozó szép lelkét. Szeretettel, melynek sokszor olyan az eredete, mint a hógörgetegnek: egy kis szellősóhajítás megbillent egy sovány, vékony ágaeskat, arról leesik a ráülepedett hó s elindul a lejtőn lefelé. Utközben egyre nagyobbodik... már cserjéket tör ki dübörgő futásban, már fákat dönt ki s néha egész házesoprotot eltemet. S hogy megszakadt szívek, összeroncolt, véres tetemek feküsznek a lavina fehér sirhalma alatt, annak az oka az a gyöngő szellő, az a leheletszerű sóhajítás, mely megbillentette a vékony galyacskat.

Jenő tudta ezt. S bár élete legboldogabb pillanatai röppentek el a végtelenség égboltján, ha szép ismerősét láthatta, ha közelében lehetett — mégis félt attól, hogy Ilonkával találkozók. Ha azután mégis elment hozzá, rögtön Bundeára, az emlékek verőfényes idejére terelte a szót. S Ilonka beszélt szeretettel, boldogan...

(Folyt. köv.)

kihasználását. Nem akarom ezzel azt mondani, hogy talán csak nekünk lenne jogunk a társadalom, támogató erejének kihasználására. Hisz a mi Társaságunk oly szerény keretek között mozog, annyira mérsékli a társadalom kihasználását, hogy szinte magunk is szégyenkezünk felette. Pedig e téren nagy versengés folyik. Egyik a másikat megelőzni törekszik, mindenik saját javára szeretné írnia a közönség megnyilatkozását, növelni létjogosultságának szükségességét és ami szintén cél, belefektett avagy megalapítandó tőkáját. Majdnem érdek harc ez, amelyen kívül esik minden más idea amely nem az egyesület célját szolgálja. És kívül esik sajnos ezt hozzá tenni az is, amit e Székely Társaság szolgál, a nemzeti érzés ápolása, megnyilatkozása és hazafias érzelmeinknek szemmel is látható megvalósítása.

Ugyhiszem nemcsak én figyelem ily irányban Fogaras város társadalmának megoszlását és a megoszlásból származó ellentéteket, de az igen tisztelt tagtársak is hasonló képen vélekednek. Ne csodálkozzunk tehát, ha e küzdelemben nem akarjuk mi a pálmát elragadni, de viszont sajnos tapasztaljuk, hogy még hazafias nemzeti ünnepeink megtartása, lefolyása sem történik ama egy öntetű megnyilvánulásban mint évekkel ezelőtt.

Mindezek előrebocsátása mellett legyen szabad Társaságunk belső életéről fontosabb eseményeiről beszámolnom.

A Fogarasi Székely Társaságunk az elmúlt 1910. évben 51 rendes tagja volt. Új tagokként 7-en léptek be az év folyamán, ezzel szemben kiléptek 5-en.

A nyári hónapokat és október havát kivéve a társaság összejöveteleit a kellő látogatottság és meleg érdeklődés mellett rendszeresen megtartotta. Ugy szintén megfelelt a Társaság ama nemzeti missziójának is hogy a szokásos március 15. és október 6. a társadalom bevonásával ünnepeltessék meg. A jótékonyság különösen a szegénysorsu elemi iskolai magyarfiuknak meleg ruhával ellátása valamint egyesületeknek kisebb összeggel segélyezése ez idén sem maradt el.

Társaságunk kezelése alatt álló „Fogarasi honvédelmi alap” gyarapodására szolgált a március 15-iki összejövetel alkalmából 33 kor., valamint az okt. 6-ika alkalmával önkéntes adakozás címén 17 kor. Ezen összegekkel valamint a tőke után járó kamatokkal együtt jelenleg az alap 1842 kor. 52 fillért tesz ki. Vajha eljönne már az idő, megvalósulhatna az eszme és a 48-as honvédek hazafias vitéségét, Fogaras és környéke polgárainak áldozatkészségét szemmel látható emlék hirdetének már. Társaságunk vagyoni állapota jelenleg a következő:

Az 1909. évről maradvány 320 K 94 f.
Bevétel 89 K 77 f.
Kiadás 122 K 15 f.

Maradvány az 1910. év végén 288 kor. 57 f. Társaságunk ügyeit mindezek bejelentése után tagtársaink szeretetébe ajánlva, kérem jelentésem szives tudomásul vételét.

A tárgysorozat utolsó pontja volt a tisztújítás, melyen az előző évi tisztviselőket az összejövetel újból megválasztotta.

A Fogarasi Magyar Dalegylet közgyűlése.

Folyó hó 22-én vasárnap tartotta meg a Fogarasi Magyar Dalegylet ezidei rendes, s egyben XX-ik tisztújító közgyűlését. A nagy számban megjelent nő és férfi tagok élénk érdeklődése mellett vette kezdetét a gyűlés d. u. fél 5 órakor és eltartott majdnem 7 óráig.

A választmány keretében tartozó néhány érdemleges ügy elintézése után a magyar dalegyletnek fáradhatatlan és ambiciozus elnöke dr. Hámorszky Oszkár mondta el elnöki megnyitó beszédét. Válogatott szép szavakban emlékezett meg a múlt év eredményéről. Röviden vázolja azt az erkölcsi sikert, melyet dalegyletünk aratott. Továbbá kitért és fokozottabb munkára hívja fel a dalegyletnek minden egyes tagját, remélve, hogy a kezdet nehezségével küzdő Fogarasi Magyar Dalegylet ideális hivatásának, a jövőbe még fényesebben meg fog felelni.

Az elnöki megnyitó lelkesítő szavait követte Papp István dalegyleti titkár jelentése. Ajális tevékeny titkárunk nagy gondal egybeállított jelentésében utal arra, s egyik legmegbecsülendőbb jelenségnek tünteti fel azt, hogy sikerült közönségünket megnyerni a magyar dalnak, a mi által dalegyletünk hangversenyei a magyarságnak igazi kulturünnepéivé lesznek.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy mindkét beszéd jegyzőkönyvbe foglalva megörökítsék.

Következett az 1910. évi számadás előterjesztése. Mely szerint befolyt:

pártoló tagsági díjakból	537 K — fill.
jelvények kiállításából	78 „ 62 „
hangverseny jövedelme	1260 „ 80 „

Dr. Darányi K. alapító tag tagsági díja 40 „ — „
pénztári feleslegből 1 „ 82 „
így a bevétel az 1909. évi maradvánnyal együtt 2276 K 71 fill., Ezzel szemben az összes kiadás 7892 K 32 fill., s így az 1911. évről átviendő pénztári maradvány 384 K 39 fill., a számadás helyességének megállapítása után dr. Kontesveller Károly pénztárnoknak a számadási felmentvényt megadott.

Az indítványok során a közgyűlés egyhangúlag megválasztotta dr. Ferenczi Károlyt tb. alelnöké és Heller Frigyes tb. karnagygyá. A magyar dalegyletnek ezen nagylelkű jötevői megválasztásukról diszlevélben értesítettnek.

Papp István titkár indítványa folytán elhatározott, hogy dalegyletünk belép a „Magyar Dalegyesület Országos Szövetségébe.” Ugyancsak titkárunk indítványára határozta el a közgyűlés, hogy nagy zeneköltőnk Liszt Ferenc szülőfalujában felállítandó emlékmű költségeihez, valamint Göndöcs István

az Orsz. Dalszövetség néhai titkárja sírmelegének felállításához anyagi erejéhez mérten dalegyletünk is hozzájárul.

Ezek után az elnök a maga és tisztviselőtársai nevében állásáról lemondván, felkérte dr. Darányi Kálmán urat az ideiglenes elnöki állás elfoglalására és az új tisztviselői kar választásának megejtésére. A titkos szavazás utjáni választás eredménye a következő:

Elnök: Dr. Hámorszky Oszkár.

Alelnök: Papp István.

Karnagy: Albrich János.

Titkár: Nádasdy Dániel.

Jegyző: Vogel Antal.

Pénztárnok: Dr. Kontesveller Károly.

Ellenőr: Németh József.

Hangjegytárnok: Széles Sándor.

Gazda: Péterffy Áron.

Zászlótartó: Jánosi Jenő.

Választmányi tagok és pottagok: Héjas Pálné, Oláh Béláné, Madácsy Gyuláné, özv. Szentpéteryne, Lesmann Ella, Lux Irma. Bedő Ferenc, Borsai Rezső, dr. Fejér Gyula, Hartmann Károly, Katona Márton, Németh Imre, Preisler József, Vodrácska Vencel, Müller Béla, Rákossy Ferenc.

V. A. *

H I R E K.

A vöröskereszt egyet kaliko estélye.

Alig egy pár nap választ el bennünket az idei szezon legnevezetesebb és legelőkelőbb eseményétől, a Vöröskereszt egyet kaliko estélyétől. Türelmetlen várakozással nézünk ezen estély elébe, mert az a nagyarányú készülődés, melyet a vigalmi bizottság, szubtilis gondolkozásu és finom lelkületű főispánnéknak vezetése alatt kifejti, sejtetni enged, hogy a Vöröskereszt egyet mulatsága előkelő tonusu, izléses mulatság lesz.

Az estély előkelő tonusát tudatosan hangoztatjuk. A kulturált ember mindenben a szépet, az izlést, a disztingváltat keresi. Ezeknek az igényeknek művészi összege és kivitele alatt értjük az előkelő tonust.

Fogarason nem igen van alkalmunk arra, hogy ezen igényeinket kielégíthessük. Nem áll rendelkezésünkre olyan keret (vigadó, kulturpalota) melyben ezen igények, a mesterkélt látzata nélkül kielégíthetők volnának.

Az előkelő tonus olyan mint egy diszkrét parfum illat. Szétárad a levegőben. Nem tudjuk, hogy hol van, csak azt érezzük, hogy van. Nincs benne erőltetett, nincs benne mesterkélttség. Csupa diszkréción és finomság. Csak sejtjük azt, a mit érzünk, de a mit érzünk az kellemes. Ez a tonus fogja dominálni a kaliko estélyt.

A Vöröskereszt egyet estélyét, a vármegyeházának disztermében rendezik. A keret tehát megfelelő. A vármegyeházának falai — tradicio szerint — mindig előkelőséget sugároznak.

Tájékoztatásul megemlítjük, hogy a meghívóból helyszüke miatt kimaradtak olyan részletek, melyeket a közönségnek — mihozztartás céljából — tudnia és ismernie kell.

Az estély 8 órakor kezdődik. A kalikok bevonulása pontban 9 órakor történik. A bevonulás alatt a zenekar Wagner „Tannhäuser” c. operájából a Wartburgi indulót fogja játszani. Az estély kezdete és a bevonu-

lás közötti egy órai idő tehát arra való, hogy a közönség nyugodtan és pontosan összegyűlhessen.

A kör alakban történő kétszeri felvétel után következik az estélynek piése, a *Fényes Janka* ballettmesternő által betanított *gavott-tánc*, melyet 14 bájos hölgy fog ellejteni. A táncosnők névsora a következő:

Aladics Erzs, Bács Etelka, Czinege Margit, Furka Jeni, Horváth Etus, Höhr Margit, Kremmling Bella, Lesmann Ella, Pokol Mici, Rusz Ilus, Trepches Margit, Várnay Mariska és Várnay Margit.

A buffet a diszterem mellett levő kistermekben lesz, hol a legmérsékeltbb árak mellett, a szokásos jótékonyági zavarolás kizárásával fogják a közönséget kiszolgálni.

Örömmel értesülünk arról, hogy az estély iránt igen nagy az érdeklődés. Sok kaliko lesz. A férfiak közül szintén sokan jelentkeztek, kik az estély színesség tétele céljából kalikó mellényben fognak megjelenni.

Igen nagy érdeklődéssel várjuk a *gavott táncot*. Imerve a városunkban időző *Fényes Janka* ballettmesternőnek kiváló képességeit, erősen hisszük, hogy az általa betanított tánc művészi élvezetet fog nekünk nyújtani.

A vigalmi bizottság, fáradságot nem ismerő főispánjának vezetése alatt permanenciában van és jelenleg a teremdíszítés problémájának megoldásán dolgozik. A mint értesülünk, ez a megoldás művészi kivitelű lesz.

Arról is értesülünk, hogy az estélyen sok, idegen vármegyebeli előkelőség fog megjelenni. Ilyen auspiciumok után nyugodtan megjósolhatjuk, hogy a *Vöröskereszt* egyesület kaliko estélye, az idei szezon legkiválóbb, legfényesebb eseménye lesz.

— **Személyi hír.** *Szell József* főispánunk január hó 26-án Székelyudvarhelyre utazott, részt vett Ugron Gábor temetésén és 27-én reggel már visszaérkezett Fogarasra.

— **Fogaras rt. város népszámlálás eredménye.** 1900-ban volt a két katonasággal 6457. 1911-ben van a honvédséggel 6831. Szaporodott 374 lélek. E fontos dologra lapunk legközelebbi számában bővebben kitérünk.

— **Ugron Gábor temetése.** A nagy rabonbánok utódját, a testileg és lelkileg magasan az átlag fölé emelkedő *Ugron Gábor* porrárszát f. hó 26-án adták át az anyaföldnek. Holttestét Budapestről haza Székelyudvarhelyre szállíttatta a család. Az elhunyt nagy érdemeinek megfelelően díszes volt a temetés is, amelyen a politikai pártok, politikások, a közélet vezető emberei, a rokonság, a család és a nép nagy tömegben vett részt. A nagyérdemű elhunytat gyermekei *Ugron Vilma, Ugron Gábor, Ákos* és az özvegy gyászolja. A temetésen vármegyénk főispánja *Szell József* is részt vett.

— **Bucsubankett.** Szabó Elemér kir. tanfelügyelő távozása alkalmából f. hó 27-én a vármegyéből egybegyűlt nagyszámu tanítóság és a város intelligenciája élénk részvételével bucsubankett volt a Mercurban, ahol

több, szép beszéd méltatta a távozó tanfelügyelő érdemeit, munkásságát. A felköszöntőkre Szabó Elemér tanfelügyelő hálás hangon válaszolt és melegen bucsuzott fogaraszvármegyei hiveitől és barátaitól. A hol érzékeny, hol meg kedélyes hangulatu, barátságos vacsora a késő órákban ért csak véget. Mi ezton ismételten bucsuzunk Szabó Elemér tanfelügyelőtől aki lapunknak, barátja és támogatója volt és őszintén kívánjuk, hogy új helyén is az itt tanúsított ambícióval dolgozva, sikert és eredményeket vihasson ki. Isten vele! A bankett részletes leírását tanügyi lapmellékletünkön kapja az olvasó.

— **A Fogarasi Függetlenségi Kőr** díszes meghívóját már szétküldte, a február hó 4-én lezajló táncmulatságára hiva a város közönségét. Tekintettel arra, hogy egy minden ízében magyaros, fesztelen és szép összhangban lefolyó táncestélyről van szó, azt hisszük, hogy a társadalom minden tagja sietni fog egyrészt jól mulatni, másrészt pedig tömeges megjelenésével a Kőrrel való együttérzését és szimpátiáját nyilvánítani.

— **Műsoros est.** A fogarasi szász nőegylet február hó 4-én műsoros táncestélyt rendez, a melyen a *Fényes Janka* táncitanító által betanított cseppetű táncot a fiatal szászleányok lejtik és ez a pont kétségkívül egyike lesz a legérdekesebb és legsikerültebbeknek. Az estély iránt széles körben nagy az érdeklődés.

— **A fogarasi és vidéki vadászegylet** választmányja ez uton is tudomására hozza az egyesület tagjainak, hogy Nagyküküllő és Fogaras vm. alispánjának engedélye alapján a duvad mérgezést sztrichninnel megkezdette: Kálbor, Boholcz, Felmér községek erdeiben, Fogaras határában az Oltparti füzesekben s a hurézi berekben. Az egyesület tagjai február 1-je után a felsorolt területeken vadászebeikkel ne járjanak. — Albert e. titkár.

— **A „Fogarasi Magyar Dalegylet“** egyik legrégebb és legönzettelenebb lelkes tagja az egyesület elnökségének egy csinos díszes kiállítású füzetképen *Petőfinek* három: 1. Rög elhúzták az esteli harangot... 2. Világoskék csillagos az éjszaka... 3. Ide, kis lány... című versét vegyes karra alkalmazva és „Három dalocska“ címen ezen dalegyletnek ajánlva, megküldte. — E rendkívüli figyelemességével és értékes munkájával a szerző nemes és szép kulturális cél iránti igaz lelkesedését bizonyítván be, örök hálára kötelezte a f. m. d. t. De nem hagyhatjuk el, hogy a nyilvánosság előtt is legmélyebb tisztelettel és szeretettel párosult őszinte köszönetünket ki nem fejeznők a nemes adakozónak: *Szentgyörgyi Józsefnek* áll. el. iskolai igazgató urnak *Koiozsvárt*.

— **Öngyilkos szolgál.** Szombatfalváról volt szolgálja *Róth* mészárosnak a múlt évben, erre az évre azonban mást fogadott. A fiu hely nélkül maradt és ezen való elkeseredésében az Oltba ugrott. De a víz sekély volt és nem fuladt bele. Ujra feljött a hidra, hogy leugrik, de a rendőr elfogta, a makacs öngyilkosjelöltet a dutyiba tették.

— **A legtapasztaltabb orvosok** tanácsolják, hogy egészségünk fenntartása érdekében elsősorban a gyomorra ügyeljünk. A ki gyomrát rendben kívánja tartani, tegye szabálylává, hogy minden héten legalább egy bizonyos meghatározott napon, például minden hétfőn vagy mondjuk minden szombaton, reggelizés előtt egy pohár igazi **Ferencz József-keserűvizet** igyék. Ezen régóta bevált természetadta tisztító-gyógyviznek bámulatos felfrissítő hatása van nemcsak emésztőszerveinkre, hanem egész lényünkre is. A török császár udvari főorvosa is ezen tulajdonságát becsülte a legjobban, mikor azt írta róla, hogy „a kitűnő Ferencz József-keserűviz használata különösen kellemes.“ — Vigyázni kell, hogy a kereskedésekben mindenkor valódi Ferencz József-keserűvizet kapjunk, mert ez az, melyről a világ minden tájának orvosai és orvostanáriai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Fogarason kapható: *Thierfeld Lipót* és *Schul Henrik* cégeknél.

— **Lopás.** F. hó 27-én pénteken, a heti piac alkalmából, több tolvaj, zsebmetsző járt Fogarason, hogy a vásárló közönség zsebeit kipróbálják, de eredménytelenül, mert a mostani heti piac nem volt olyan népes s így ügyességüket a tolvajok nem tudták kipróbálni. Így azután kénytelenek voltak egyes házakba betörni, hogy pénzhez jusssanak. Dél tájban be lopódzott ilyen alak *Gagy Samu ny. tanár* egyik lakatlan szobájába, honnan egy kis szekrényt ellopott a tettes 20 kor. s egypár értékes régi pénz tartalommal. Ugyancsak a mellett volt az arany óra, ezüst kanalak, arany gyűrűk, de azt a tettes nem bántotta. *Gagy tanár* nyomban jelentést tett a rendőrségen s a tettest nyomozzák.

— **Erőszakos kéményseprő.** Városunk közönsége újabb kellemetlenségnek, boszankodásnak, zaklatásnak van kitéve. Igazán felfordított állapot, hogy a hatóság ahelyett, hogy védelmet nyújtana a zaklatás ellen, még maga szolgáltat alkalmat a polgárok zaklatására. Legujabban a rendőrkapitány, a mult számunkban közreadott kéményseprési szabályrendeletet léptette életbe. Ennek fogantatása abból áll, hogy a kéményseprő betör erőszakkal a házakba és nem nézve, hogy a háziasszony kenyeret dagaszt, vagy a piacra ment, vagy az apró gyermekét fürdeti, brutálisan kiabál, fenyegetőzik, gorombáskodik és hiába a háziak ellenkezése, felfut a padlásra minden hónapban és kikaparja az üres kéményfalat, kirángatja a szobákban a kályhacsöveket és egy fél maréknyi kormot nagy diadallal szed a napvilágra. Minden okos ember tudja, hogy kéményt söpörtetni kell. Senki sem olyan ostoba, hogy a feje fölött a házat felgyuladni engedje. De ha a kályhacsöveket minden héten kicseprí a cseléd, havonként kaparni a kéményt nevetséges, szükségtelen zaklatása a közönségnek és teljesen fölösleges, erőszakos, újabb pénzsarolás. Világosan kitűnik ez abból, hogy a decemberben kapartkéményeket januárban is

Ujdonság!

DUPLA HAJOS VARROGÉPEK
még eddig nem létező és sehol nem kapható másutt, csak is nálam a
Rüsselsheimi OPEL-GYÁR főraktárában:

BODOR BÉLA

varrógép, kerékpár és beszélőgép különlegességi üzletében
FOGARAS, Honvéd-utca 11. sz. (saját ház). Minden gépvásárló ingyen oktatásban részesül férfi- vagy női-szabászatban.

Ujdonság!

mét tisztogatta erőszakosan a gorombáskodó kéményseprő, végigdulta a lakásokat és négy kéményből nem tudott egy személtapátnyi kormot összeszedni, de a 90 fillért azért felvette. A hatóság bizony okosabbat is találhatna, mint a közönség ilyen erőszakos zaklatását.

— **A népszámlálás.** Országszerte javában folynak a népszámlálási munkálatok. Feszült érdeklődéssel várjuk, hogy a statisztika ezuttal minő meglepetésekkel fog szolgálni. Haladt-e ez az ország az utolsó évtized alatt s ha igen, miben és mennyit haladt, hol mutatkozik visszaesés és hanyatlás. A statisztika tudománya ennél tovább nem terjed. Ezentul már a szociológus feladata kezdődik, aki a statisztikától kapott nyers anyagból kihámozza kötelességeinek kutforrását. A statisztika irányítja működését, megmutatván neki, hogyan kell a jót még tökéletesebbé tenni a rosszat kijavítani. Megtanítja, hogy az okokat kutassa száraz számadások keletkezésénél. Mert csak látszólag szárazok a számadatok. Beszélnek, sokszor hangosan zokognak biz azok, csak meg kell érteni a beszédüket. Félünk, nagyon félünk attól, hogy a legfontosabb népszámlálási adat, a lakosság száma fog legkeservesebben panaszkodni. Sulyos nyomást gyakorol reá a kivándorlás és az egyke, s ami némileg gyámolítja: a bevándorlás, nem kedvez az a magyarnak, mert csak a számot gyarapítja, de elsilányítja, a minőséget. A népszámlálási művelet nem szorítkozik arra, hogy az élő egyének pusztaszámát állapítsa meg, hanem lehető részletesen kívánja feltárni a lakosság népesedési, gazdasági, szociális és kulturális viszonyait is. Van azonkívül fontos politikai célja is. A 24 éven felüli férfinépeség személyi és adozási viszonyait tüzetesen meg fogja állapítani, s az így nyert adatok fogják képezni a választói reform alapját.

— **Téli tolvajok.** A szigorú tél újra beállt és a sok ruhátlan, hajléktalan, éhes ember onnan vesz, ahol talál, nem kérde, hogy kié, vagy hogy szabad-e? Az elmúlt héten sok helyen loptak fehérneműt, az udvarokon szárított végett éjjelre künhagyott ruhákat szedték össze élelmes tolvajok. Dr. Virág Károly járásbíró is jelentést tett, hogy nagyobb mennyiségű, értékes fehérnemű tűnt el a házból. A csendőrség nyomozni kezdett, de még azon a napon a tolvaj visszaszállította a fehérneműt. Így a kár megtérült.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Sz. J. Kolozsvár. Kézirata későn érkezett s így erről a számról most már szükségképpen lemarad. Mindazonáltal nagyon szeretnők, ha ama miniszteri elismerésnek teret adhatnánk, de ezt jobb és alkalmasabb keretek közé kell beállítania, mivel az ügy további kiélézése semmiképpen sem szerencsés dolog. Kézirata rendelkezésére áll, sziveskedjék tehát felőle megfelelően intézkedni.

KÖZGAZDASÁG.

Konyhakerti fűszernövények.

Hajdan minden háztartásnak nélkülözhetetlen kiegészítése a fűszernövény kertecske

volt; lett légyen a rendelkezésre álló hely még oly apró, a fűszernövényeknek helyet kellett csinálni, mert senki sem akarta az ételekben frissítő, kellemes fűszeres ízüket nélkülözni. A fűszernövények sokaságából ma már csak igen kevésre akadunk a konyhakertben; a piacon is csak igen ritkán találhatók és rendszerint szárított állapotban szerezhetnek be a fűszereztől, vagy pedig pótszerek használatnak. A növények aromája azonban csak akkor valódi, és fűszeres ízük csak akkor hamisítatlan, ha a kertben frissen szedve hervadhatatlan állapotban és nedvük teljes birtokában jönnek a konyhába felhasználásra. Minden kerttel rendelkező háziasszony jótékony kibővítésben részesíti konyháját, ha fűszernövényeket ültet vagy vet és közvetlenül a kertből láthatja el szükségletét. A fűszernövények főképpen a következők: *Tárkony* vagy esdragon. A valódi, jóillatu tárkony csiraképea magot nem hoz, miért is a növény gyökérindákkal szaporítatik, Kemény, száraz téli hideget nem bír, amiért is szármával jól betakarandó vagy a földből kivéve fagymentes helyen teletetendő. A tárkonyal ízesített ételek szokatlan jó ízűek, ép úgy nélkülözhetetlen a tárkonyecet kulináris dolgok elkészítéséhez.

A valódi keresztlevelű francia sóska fajta töosztással szaporítandó, miután csak nagy ritkán érlel csiraképes magot. Kellemes sava felülmúlja az ősezes többi sóskafélét. Ezen sóskafejt meg lehetős messzi, körülbelül 60 cm. távolságban egymástól kell ültetni és pedig ut- vagy ágysegélynek, alacsony növénye folytán e célra igen jól alkalmazható.

A metéllőmagya. *Snitting.* A sóskaéhoz hasonlóan a metéllőmagya is használható szegélyezésekre. Öreg bokrokat kis növényekre osztjuk szét, levágjuk leveleik felét és elültetjük tavasszal ültetőfa segítségével; ösre szép bokros növényekkel fogunk rendelkezni. Mint levesfűszer a metéllőmagya nélkülözhetetlen; szintugy fölülmulhatatlan marhahus fűszerezésére. Egész télen át friss zöld metéllőmagymát olyképp nyerünk, ha fagymentes időben a földből öreg töveket kiszedünk, cserépbe ültetünk és azokat meleg helyiségben meghajtatjuk.

Babfü vagy borsfü. Ezen fűszernövény mindenütt tenyészik, de napos, mérsékelt nedves állóhelyet kíván; Magja márciusban közvetlenül állandó helyére vetendő, igen gyorsan csirázik és rövid időn belül fejt szép növényeket. Fiatal zsenge levelei egész nyáron használatnak mártások ízesítésére, fűszerlevesre, de különösen zöld babhoz, amely általa igen kellemes ízt nyer. A növény által elhullatott mag a következő évben kikel s így a növény magától ujul fel minden évben.

Bazsalikum. A bazsalikum Keletindióból származó konyhai fűszernövény, nevezetesen a kolbászgyártásnál használatik nagy mértékben. A konyhában mártások ízésére szolgál. Levélzetük intenzív jóillatu és helyi-lyel-közzel cserépben is kultiválják előszere-ttel. Magját langyosmeleg melegágyba vagy meleg szobában cserépbe vetik, a kikelt növényeket később áttűzdelik (pikirozzák) és május elején kiültetik a szabadba.

Citrom méhfü. Helvetia déli vidékein otthonos fűszernövény, igen szép külsővel és nagyon kellemes illattal. Kevésbé árnyékos, laza és fekete talajt kedvel és hébeborba alapos öntözést kíván. Levelei különféle ételek fűszerezésére használatnak.

Kerti ízóp. Igen jóillatu évelő fűszernövény, amelynek levelei részben salátákhoz használatnak, részben más ételek fűszerezésére szolgálnak. Magvetéssel vagy töosztással szaporítják.

Francia majorána. A majoránát, bár 2

éves növény, rendszerint minden évben magvetéssel tenyészik és az egynyaréltú növények módjára kezelik. Hogy életképes buja növényeket nyerjünk, a magot március elején langyosmeleg melegágyba vessük, ahonnan a kikelt növényeket hidegágyba áttűzdeljük. A kiültetést a szabadba május elején végzük, lehetőleg humuszgazdag agyagtalajba. Julius végén a növény levélzetét a fő lehető kimélésével tenyérnyi magasságban a föld felett levágjuk, összekötözzük csomókba és szárítjuk téli használatra. 5—6 hét múlva a növény a legtöbb esetben megint olyan buja, hogy ismét aratható. A majorána felhasználása igen sokoldalú és eléggé ismert. Ahol palánták nevelésére melegágy nem áll rendelkezésünkre, a mag közvetlenül is vehető a szabadföldre s ezen eljárással is nyerhetünk elég erős növényeket.

A turbolyarépa legfinomabb gyökérfőzelékként közé tartozik, amelyekkel a konyhat télen ellátni lehet. Magja októberben vetendő, még pedig csakis friss, feltétlenül idei termésű, mert különben nem csirázik, a petrezselyem és hasonlók módjára sorokba igen ritkán. Tavasszal a tulsürün kikelt növényeket ritkítjuk, miáltal a visszamaradók tökéletesebb kifejlődését célozzuk. A répácskakat szeptemberben kiszedjük a földből és száraz pincében homokba rétegelve elrakjuk téli használatra.

A kapor valóságos gaz, ahol egyszer el lett vetve a magja, ott maghullatás utján minden évben felujul. Finom levelei friss és szárított állapotban minden elképzelhető módon használatnak.

Édes kömény. Déleuropából származó 2 éves növény. Olaszországban az édes bolognai fajtát termelik, amely általánosan kedvelt. Leveleit úgy használják mint a kaprot, gyökereit csak az angolok, olaszok és franciák készítik el főzeléknek, még pedig nyersen, ecettel és olajjal, főzve a spárga módjára. Magját cukrázók, illatszeresek és likörgyárosok is használják. Az édes kömény magját korán vetik langyos meleg szekrényekbe vagy védet helyre a szabadba; a kiültetés május hó elején ejtendő meg sorokba 25 cm. egymásközi távolságban. A további gondozása többszöri megkapalásból és fölthantolásból áll.

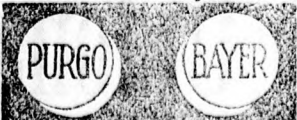
A levendula fehérszürke leveleivel és kék virágaival régi kedves jelensége nagy-angyó kertcskéjének. Leveleit a moly távoltartására ruha és fehérnemű szekrényekbe szokták tenni, virágaiból a híres levendula-olajt készítik; egyebekben is ezen növény levéből sok kozmetikai szert gyártanak. A levendulát magról nevelik vagy töosztással szaporítják.

A bors- és fodormenta aromikus illatok miatt régen ismertek és majdnem minden kertben található. Gyógyyszerészeti és kozmetikai célokra ma kiterjedt mértékben termelik. Tenyészésük magról történik, amely hidegágyba vetendő. Május elején a növényeket nem nagyon sűrűn egymás mellé kiültetik a szabadba jól előkészített ágyakba. Ha levágott ágakat egy pohár vízbe állítjuk és a vizet többször változtatjuk, azok rövid időn belül gyökeret hajtanak és sokáig maradnak frissek.

A zsálya általánosan ismert gyógy- és fűszernövény és ezért minden kertben érdemel helyet. Levelei igen aromikus illatuak. Szaporítása töosztással vagy magvetéssel történik, a növény minden talajban növekszik.

A kakukfü vagy csombor igen kedvelt fűszernövény és Európa déli vidékein sziklás, száraz talajokban vadon található. Magját tavasszal vetik és a növényeket kiültetik ágyakra, ahol évekig megmaradhatnak. Főzelékbe és vadhusok pácolására nélkülözhetetlen.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólréhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Az üröm vagy absynth növény. Ezen, nálunk több helyen vadon is tenyésztő növényt, a híres ürmösbor és a franciák által oly nagyon kedvelt absintlikör gyártására használják. Fialtal zöldje ecetbe vagy borba rakva, mint kitűnő háziszor általánosan ismert. Tenyésztése magról vagy töosztással történik.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THIERFELD DÁVID

Hirdetések.

Egy csinosan butorozott szoba Ferencz József-tér 7. sz alatt azonnal kiadó!

Tudakozódní ugyanott, vagy a kiadóhivatalban lehet. ::

Egy teljesen jó karban levő **béerkocsi** eladó. Értekezhetni Galac község elöljáróságánál.

JÉGGYÁRAKAT, HÜTŐ-

BERENDEZÉSEKET

a BORSIG cég kitűnően bevált ammóniák, vagy kénsav kompressziós rendszerek szerint, valamint

TELJES VÁGÓHIDI BERENDEZÉSEKET

szállít a legjobb kivitelben a

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t.

Budapest, Váci-ut 45-47.

TELEFONSZÁMOK:

74-76., 74-77. és 98-58. (Interurbán).

Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk!

Egy különbejáratu

butorozott szoba azonnal kiadó.

Bővebbet:

SCHUL BÉNINÉL

Görög-utca 30. sz.

Figyelem!

Figyelem!

Özv. Engel Vilmosné

gőzerőre berendezett festő- és vegyi tisztító intézete, FOGARASON.

Elvállalja:

téli kabátok, felöltők, női- és férfiruhák, egyenruhák és keztyük vegyi tisztítását és festését. A ruhaneműek felbontatlanul, béléssel együtt festetnek és tisztíttatnak. A vasalás a tisztításhoz és festéshez hozzátartozik.

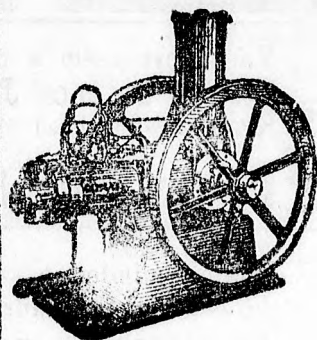
Pontos és gyors kiszolgálásról mindenkit biztosítva, támogatást kér:

Özv. Engel Vilmosné.

Fióközletek: Nagyszeben, Brassó és Köhalom.

CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok:

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély!

se pénzügyöri ellenőrzés.

Elsőrangú referenciák.

Bachrich és Társa

motorgyári fióktelep

BUDAPEST, V, Szabadság-tér 17. (Tőzsdepalota.)

Ne vásároljon

KÖHÖGÉS

rekedtség, katar-

nyálkásodás, görcs és hurutköhögés ellen mást, mint a „Drei Tannen“-nal jelzett

KAISER

MELL-KARAMELL-T.

A szer biztos sikerét

5900 db., orvosok és magánosok által kiállított bizonyítvány igazolja.

20 és 40 f.-es csomagokban v. 60 f. dobozokban

Kapható: Hermann J. P., Dr. Kontesveller Károly, Steinburgi Pildner F. A urak gyógyszerártaiban.

BARTHELMIE GYÖRGY

MECHANIKUS

* Telefon 380 BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY-UTCA 23. * Telefon 380

A világhírű „Ideal“ és „Erika“ írógépek, „Veritas“ varrógépek, különlegességi iparogépeknek, gramofonok, sokszorosító gépek, számológépek, mondatológépek, villanyos zseblámpák stb. gyáraknak képviselője. — Az összes elsőrangú hozzátartozékok, járszállagok összes gyártmányokhoz, szénpapír, mineograf-festék, törölógummi, gramfonlemezek, tűk, varró- és himzőselyem stb.

FINOM MECHANIKUS TÁRGYAK MŰHELYE!

Szabadalmazott ábrák és összes finom mechanikai gépeknek és helyettesítő részeknek elkészítése. Fizikai és elektromos műszerek különleges műhelye, ugyintén író-, varrógépek, mechanikai műszerek és gramfonok javítása! **Fontos írógép tulajdonosoknak!**

Fizessen elő menetszabályok és tartozékokra, adja át írógépét jókarban tartás végett egy szakembernek évi általánnyizetés ellenében, ami által sok időt és pénzt takarít meg!

IRÓGÉP-ISKOLA!

FIGYELEM!

„AIDA” VERGE és „BLUE STAR” CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIÁK.

:-: ÓVAKODJUNK ÉRTEKTELEN UTÁNZATOKTÓL! :-:

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

a Monarchia legelőkelőbb gyára!

Egyedülrősítő: ABELES EMIL Budapest, V. Váci-ut 14.

JÉGGYÁR és Hűtőtelepek.

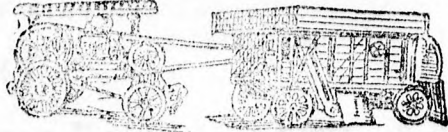
Városok, tejgazdaságok, hentesek, cukrászok, szállodák, kórházak, serfőzők stb. részére.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Locomobil

Motor

1-600 lberőig.

Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések

Alacsony és magasnyomású

SZIVATTYUK

gőz-, transmissió-, villany vagy motorüzemre bármely vízellátási és ipari célra.

FÜRÉSZ- ÉS FÁMUNKÁLÓ GÉPEK

fűrésztelepek, asztalos-műhelyek teljes berendezése.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Költségvetés, árajánlat és mérnöklátogatással díjmentesen szolgálok.

Kalmár és Engel

Mótor és gépgyár

Városi raktár és iroda: **BUDAPEST** Gyár
V. Lipót-körút 22. VI. Úteg-utca 19

Világhírű! **Eredeti!** „Benzin”

Szivógázmotor telep. A jelenkor legelőkelőbb üze-
me. „Benzin” nyersolajmotor.

DIESEL rendszer

Elismert legjobb gyártmány

Ajánlja benzín-locomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egyszerű szerkezetűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vasut-utca 9. sz. ház
szabad kézből **ELADÓ.**

Tudakozódní ugyanott.

2 drb. keveset használt
CILINDER gép
és **MINERVA**

építészek részére olcsón **ELADÓ**
Schul Béniél, Görög-u. 30. sz.

T. C.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Ferencz József téren 195. szám alatt (özv. Krauszné-féle ház) egy

KÁRPITOS és DISZTÓ MŰHELYT

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó új munkák, továbbá mindennemű átalakítások u. m. madracok, diványok stb. elkészítését. Főtörékvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönséget olcsó árak mellett jó és tartós munkával, pontosan kiszolgáljam. Szíves pártfogást kérve, maradok teljes tisztelettel:

LÖWY F.,

!! kárpitos. !!

Hirdetések

jutányos áron felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Házasulandók figyelmébe!

Jegygyűriák,
nászajándék-
tárgyak!

Részletfizetésre

A legelőnyö-
sebb bevásárlási
forrás!

OMEGA órák, arany, ezüst és acélban.**SCHAFFHAUSENI órák,**

arany- és ezüstben. — BIZONYÍTVÁNYOKKAL ELLÁTVA!

Nagy választék:

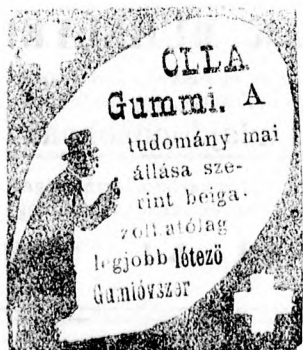
Arany-, ezüst- és China-ezüst tárgyakban. Ütő- és ébresztő órák.
Grammotonok és lemezek a legújabb fölvételekkel.

ROSENBAUM JÓZSEF,

ékszerész és műorás üzletében szerezhethő be.

FOGARAS — Ferencz József-tér 17. szám.

Az Olla több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

OLLA
Gummi. A
tudomány mai
állása sze-
rint beiga-
zott atólag
legjobb létező
Gummióvszár

Szakorvosok által megvizsgálva és legelőkelőbb minősítve. Két évi jótállás. Ára tucatonként 4, 6, 8 K.

Kapható az ország minden gyógyszer-tárában és jobb drogeriákban.

FOGARASON: Steinburgi P. Frigyes, Hermann J., és Dr. Kontesveiler Károly urak gyógyszer-tárában.

Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis »OLLA«-t adjon és ne engedjen magának esekélyebb értékű utánzatot, mint ép oly jót feldicsémi.

Az előcsütőhelyek kimutalását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummi-gyár Wien, I/184, Praterstrasse 57. Eredeti mintagyűjtemények 12 darab Kor. 5—